

DOHODY ARTEMIS

O PRINCÍPOCH SPOLUPRÁCE PRI CIVILNOM PRIESKUME A

VYUŽÍVANÍ MESIACA, MARSU, KOMÉT A ASTEROIDOV

PRE MIEROVÉ ÚČELY

OBSAH

Číslo strany

ODDIEL 1 – ÚČEL A ROZSAH PÔSOBNOSTI.....	2
ODDIEL 2 – IMPLEMENTÁCIA.....	2
ODDIEL 3 – MIEROVÉ ÚČELY.....	3
ODDIEL 4 – TRANSPARENTNOSŤ.....	3
ODDIEL 5 – INTEROPERABILITA.....	3
ODDIEL 6 – NÚDZOVÁ POMOC.....	3
ODDIEL 7 – REGISTRÁCIA VESMÍRNYCH OBJEKTOV.....	3
ODDIEL 8 – ZVEREJŇOVANIE VEDECKÝCH ÚDAJOV.....	4
ODDIEL 9 – OCHRANA VESMÍRNEHO DEDIČSTVA.....	4
ODDIEL 10 – VESMÍRNE ZDROJE	4
ODDIEL 11 – DEKONFLIKTÁCIA VESMÍRNYCH AKTIVÍT.....	5
ODDIEL 12 – VESMÍRNY ODPAD	6
ODDIEL 13 – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.....	7

Signatári týchto Dohôd,

UZNÁVAJÚC ich obojstranný záujem o prieskum a využívanie vesmíru na mierové účely a **ZDÔRAŽŇUJÚC** pretrvávajúci význam existujúcich dvojstranných dohôd o spolupráci v oblasti vesmíru,

BERÚC NA VEDOMIE prínos, ktorý môže získať celé ľudstvo zo spolupráce pri mierovom využívaní vesmíru,

UVÁDZAJÚC novú éru prieskumu, viac ako 50 rokov po historickom pristátí Apolla 11 na Mesiaci a viac ako 20 rokov po vytvorení nepretržitej ľudskej prítomnosti na palube Medzinárodnej vesmírnej stanice,

ZDIEĽAJÚC spoločného ducha a ambíciu, že ďalšie kroky ľudstva na ceste vesmírom inšpirujú súčasné a budúce generácie k objavovaniu Mesiaca, Marsu a miest ešte vzdialenejších,

STAVAJÚC na dedičstve programu Apollo, z ktorého malo úžitok celé ľudstvo, program Artemis vysadí prvú ženu a ďalšieho muža na povrchu Mesiaca a spolu s medzinárodnými a komerčnými partnermi vytvorí trvalo udržateľný ľudský prieskum slnečnej sústavy,

BERÚC DO ÚVAHY potrebu väčšej koordinácie a spolupráce medzi etablovanými a vznikajúcimi aktérmi vo vesmíre a medzi nimi;

UZNÁVAJÚC globálne výhody vesmírneho prieskumu a obchodu,

PRIZNÁVAJÚC spoločný záujem o zachovanie vesmírneho dedičstva,

POTVRDZUJÚC dôležitosť dodržiavania *Zmluvy o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies*, otvorenej na podpis 27. januára 1967 („Kozmická zmluva“), ako aj *Dohody o pomoci kozmonautom a ich návrate a o vrátení predmetov vypustených do kozmického priestoru*, otvorenej na podpis 22. apríla 1968 („Záchranná dohoda“), *Dohovoru o medzinárodnej zodpovednosti za škody spôsobené kozmickými objektmi*, otvoreného na podpis 29. marca 1972 („Dohovor o zodpovednosti“) a *Dohovoru o registrácii objektov vypustených do kozmického priestoru*, otvoreného na podpis 14. januára 1975 („Dohovor o registrácii“), ako aj výhod koordinácie prostredníctvom multilaterálnych fór, ako je napríklad Výbor OSN pre mierové využívanie vesmíru („COPUOS“), za účelom ďalšieho úsilia o dosiahnutie globálneho konsenzu o kritických otázkach týkajúcich sa prieskumu a využívania vesmíru, a

ŽELAJÚC SI vykonávať ustanovenia Kozmickej zmluvy a iných príslušných medzinárodných nástrojov, a tým dosiahnuť politické porozumenie týkajúce sa vzájomne prospešných postupov pre budúci prieskum a využívanie vesmíru so zameraním na činnosti vykonávané na podporu programu Artemis,

SA ZAVÄZUJÚ dodržiavať tieto princípy:

ODDIEL 1 – ÚČEL A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Účelom týchto Dohôd je vytvoriť spoločnú víziu prostredníctvom praktického súboru zásad, usmernení a osvedčených postupov na zlepšenie riadenia civilného prieskumu a využívania vesmíru so zámerom napredovať v programe Artemis. Dodržiavanie praktického súboru zásad, usmernení a osvedčených postupov pri vykonávaní činností vo vesmíre má za cieľ zvýšiť bezpečnosť činností, znížiť neistotu a podporiť udržateľné a prospešné využívanie vesmíru pre celé ľudstvo. Tieto Dohody predstavujú politický záväzok k zásadám opísaným v tomto dokumente, z ktorých mnohé zabezpečujú operačnú implementáciu dôležitých záväzkov obsiahnutých v Kozmickej zmluve a iných nástrojoch.

Zásady stanovené v týchto Dohodách sa majú uplatňovať na civilné vesmírne aktivity vykonávané civilnými vesmírnymi agentúrami každého signatára. Tieto aktivity sa môžu odohrávať na Mesiaci, Marse, kométach a asteroidoch, vrátane ich povrchov a podpovrchov, ako aj na obežnej dráhe Mesiaca alebo Marsu, v Lagrangeových bodoch pre systém Zem-Mesiac a pri prechode medzi týmito nebeskými telesami a miestami. Signatári majú v úmysle implementovať princípy stanovené v týchto Dohodách prostredníctvom svojich vlastných aktivít prijatím vhodných opatrení, ako je plánovanie misií a zmluvné mechanizmy so subjektmi konajúcimi v ich mene.

ODDIEL 2 – IMPLEMENTÁCIA

1. Činnosti spolupráce týkajúce sa prieskumu a využívania vesmírneho priestoru sa môžu realizovať prostredníctvom vhodných nástrojov, ako sú memorandá o porozumení, vykonávacie opatrenia v rámci existujúcich medzivládnych dohôd, medziagentúrne dohody alebo iné nástroje. Tieto nástroje by mali odkazovať na tieto Dohody a obsahovať príslušné ustanovenia na implementáciu zásad obsiahnutých v týchto Dohodách.
 - (a) V nástrojoch opísaných v tejto časti by mali signatári alebo im podriadené agentúry opísať povahu, rozsah a ciele civilnej spolupráce;
 - (b) Očakáva sa, že vyššie uvedené bilaterálne nástroje signatárov budú obsahovať ďalšie ustanovenia potrebné na vykonávanie takejto spolupráce, vrátane tých, ktoré sa týkajú zodpovednosti, duševného vlastníctva a prenosu tovaru a technických údajov;
 - (c) Všetky činnosti spolupráce by sa mali vykonávať v súlade s právnymi záväzkami platnými pre každého signatára; a
 - (d) Každý signatár sa zaväzuje podniknúť príslušné kroky na zabezpečenie toho, aby subjekty konajúce v jeho mene dodržiavali zásady týchto Dohôd.

ODDIEL 3 – MIEROVÉ ÚČELY

Signatári potvrdzujú, že činnosti spolupráce podľa týchto Dohôd by mali byť výlučne na mierové účely a v súlade s príslušným medzinárodným právom.

ODDIEL 4 – TRANSPARENTNOSŤ

Signatári sa zaviazali k transparentnosti pri rozsiahlom šírení informácií týkajúcich sa ich národných vesmírnych politík a plánov prieskumu vesmíru v súlade s ich vnútroštátnymi pravidlami a predpismi.

Podľa týchto Dohôd a v súlade s článkom XI Kozmickej zmluvy, signatári plánujú na základe dobrej viery zdieľať vedecké informácie vyplývajúce z ich činností s verejnosťou a medzinárodnou vedeckou komunitou.

ODDIEL 5 – INTEROPERABILITA

Signatári uznávajú, že rozvoj interoperabilnej a spoločnej prieskumnej infraštruktúry a noriem, vrátane, ale nie výlučne, systémov skladovania a dodávky paliva, pristávacích štruktúr, komunikačných systémov a energetických systémov, posilní vesmírny prieskum, vedecké objavy a komerčné využitie. Signatári sa zaväzujú vynaložiť primerané úsilie na využitie súčasných noriem interoperability pre vesmírnu infraštruktúru, zaviesť také normy tam, kde normy v súčasnosti neexistujú alebo sú nedostatočné, a dodržiavať takéto normy.

ODDIEL 6 – NÚDZOVÁ POMOC

Signatári sa zaväzujú vynaložiť všetko primerané úsilie na poskytnutie potrebnej pomoci personálu vo vesmíre, ktorý je v núdzi, a uznajú svoje záväzky vyplývajúce zo Záchrannej dohody.

ODDIEL 7 – REGISTRÁCIA VESMÍRNYCH OBJEKTOV

Pre činnosti spolupráce podľa týchto Dohôd sa signatári zaväzujú určiť, ktorí z nich by mal zaregistrovať akýkoľvek relevantný vesmírny objekt v súlade s Dohovorom o registrácii. Pri činnostiach, ktoré zahŕňajú nezmluvnú stranu Dohovoru o registrácii, majú signatári v úmysle spolupracovať na konzultáciách s touto nezmluvnou stranou s cieľom určiť vhodné prostriedky registrácie.

ODDIEL 8 – ZVEREJŇOVANIE VEDECKÝCH ÚDAJOV

1. Signatári si ponechávajú právo komunikovať a zverejňovať informácie o svojich vlastných aktivitách. Signatári majú v úmysle vopred sa navzájom koordinovať, pokiaľ ide o verejné zverejňovanie informácií, ktoré sa týkajú činností ostatných signatárov podľa týchto Dohôd, aby poskytli primeranú ochranu pre akékoľvek vlastnícke a/alebo informácie kontrolované exportom.
2. Signatári sa zaviazali k otvorenému zdieľaniu vedeckých údajov. Signatári plánujú včas a primerane sprístupniť vedecké výsledky získané zo spolupráce v rámci týchto Dohôd verejnosti a medzinárodnej vedeckej komunity.
3. Závazok otvorene zdieľať vedecké údaje sa nemá vzťahovať na činnosti súkromného sektora, pokiaľ sa takéto operácie nevykonávajú v mene signatára týchto Dohôd.

ODDIEL 9 – OCHRANA VESMÍRNEHO DEDIČSTVA

1. Signatári majú v úmysle zachovať vesmírne dedičstvo, o ktorom sa domnievajú, že zahŕňa historicky významné miesta pristátia ľudí alebo robotov, artefakty, vesmírne lode a iné dôkazy o činnosti na nebeských telesách v súlade so vzájomne vyvinutými normami a postupmi.
2. Signatári majú v úmysle využiť svoje skúsenosti v rámci týchto Dohôd na to, aby prispeli k mnohostrannému úsiliu o ďalší rozvoj medzinárodných postupov a pravidiel platných pre zachovanie vesmírneho dedičstva.

ODDIEL 10 – VESMÍRNE ZDROJE

1. Signatári poznamenávajú, že využívanie vesmírnych zdrojov môže byť prospešné pre ľudstvo poskytovaním kritickej podpory pre bezpečné a udržateľné činnosti.
2. Signatári zdôrazňujú, že ťažba a využívanie vesmírnych zdrojov, vrátane akejkoľvek ťažby z povrchu alebo podpovrchu Mesiaca, Marsu, komét alebo asteroidov, by sa mali vykonávať spôsobom, ktorý je v súlade s Kozmickou zmluvou a na podporu bezpečných a udržateľných vesmírnych aktivít. Signatári potvrdzujú, že ťažba vesmírnych zdrojov vo svojej podstate nepredstavuje národné privlastnenie podľa článku II Kozmickej zmluvy a že zmluvy a iné právne nástroje týkajúce sa vesmírnych zdrojov by mali byť v súlade s Kozmickou zmluvou.
3. Signatári sa zaväzujú informovať generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ako aj verejnosť a medzinárodnú vedeckú komunitu o svojich aktivitách v oblasti ťažby vesmírnych zdrojov v súlade s Kozmickou zmluvou.

4. Signatári majú v úmysle využiť svoje skúsenosti v rámci týchto Dohôd na to, aby prispeli k mnohostrannému úsiliu o ďalší rozvoj medzinárodných postupov a pravidiel uplatniteľných na ťažbu a využívanie vesmírnych zdrojov, a to aj prostredníctvom pokračujúceho úsilia v COPUOS.

ODDIEL 11 – DEKONFLIKTÁCIA VESMÍRNYCH AKTIVÍT

1. Signatári uznávajú a opätovne potvrdzujú svoj záväzok voči Kozmickej zmluve vrátane ustanovení týkajúcich sa náležitého rešpektovania a škodlivých zásahov.
2. Signatári potvrdzujú, že prieskum a využívanie vesmírneho priestoru by sa mali vykonávať s náležitým ohľadom na Usmernenia Organizácie Spojených národov pre dlhodobú udržateľnosť vesmírnych aktivít, ktoré prijal COPUOS v roku 2019, s príslušnými zmenami, ktoré budú odrážať povahu činností za nízkou obežnou dráhou Zeme.
3. V súlade s článkom IX Kozmickej zmluvy sa signatár, ktorý povoľuje činnosť podľa týchto Dohôd, zaväzuje rešpektovať zásadu náležitého rešpektu. Signatár týchto Dohôd s dôvodným presvedčením, že môže utrpieť alebo utrpel škodlivé zásahy, môže požiadať o konzultácie so signatárom alebo akoukoľvek inou stranou Kozmickej zmluvy, ktorá takúto činnosť povoľuje.
4. Signatári sa zaväzujú, že sa budú snažiť zdržať akéhokoľvek úmyselného konania, ktoré by mohlo spôsobiť škodlivé vzájomné zasahovanie do využívania vesmírneho priestoru pri ich činnostiach podľa týchto Dohôd.
5. Signatári sa zaväzujú navzájom si poskytovať potrebné informácie o umiestnení a povahe vesmírnych aktivít podľa týchto Dohôd, ak má signatár dôvod domnievať sa, že aktivity ostatných signatárov môžu mať za následok škodlivé zásahy alebo predstavovať bezpečnostné riziko pre jeho vesmírne aktivity.
6. Signatári majú v úmysle využiť svoje skúsenosti v rámci týchto Dohôd na to, aby prispeli k mnohostrannému úsiliu o ďalší rozvoj medzinárodných postupov, kritérií a pravidiel platných pre definovanie a určovanie bezpečnostných zón a škodlivého rušenia.
7. Za účelom splnenia svojich záväzkov vyplývajúcich z Kozmickej zmluvy, signatári majú v úmysle oznamovať svoje aktivity a zaviazat sa ku koordinácii s akýmkoľvek príslušným subjektom, za účelom predchádzania škodlivým zásahom. Oblasť, v ktorej sa bude toto oznamovanie a koordinácia vykonávať, za účelom predchádzania škodlivým zásahom, sa označuje ako „bezpečnostná zóna“. Bezpečnostná zóna by mala byť oblasť, v ktorej by nominálna prevádzka príslušnej činnosti alebo anomálna udalosť mohla primerane spôsobiť škodlivé zásahy. Signatári majú v úmysle dodržiavať nasledujúce zásady týkajúce sa bezpečnostných zón:
 - (a) Veľkosť a rozsah bezpečnostnej zóny, ako aj oznámenie a koordinácia, by mali odrážať povahu vykonávaných činností a prostredie, v ktorom sa takéto činnosti vykonávajú;
 - (b) Veľkosť a rozsah bezpečnostnej zóny by sa mali určiť primeraným spôsobom

- s využitím všeobecne uznávaných vedeckých a technických zásad;
- (c) Očakáva sa, že povaha a existencia bezpečnostných zón sa časom zmení v závislosti od stavu príslušnej činnosti. Ak sa zmení povaha činnosti, prevádzkujúci signatár by mal podľa potreby zmeniť veľkosť a rozsah zodpovedajúcej bezpečnostnej zóny. Bezpečnostné zóny budú v konečnom dôsledku dočasné a skončia sa po ukončení príslušnej činnosti; a
- (d) Signatári by sa mali bezodkladne informovať navzájom, ako aj generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, o zriadení, zmene alebo ukončení akejkoľvek bezpečnostnej zóny v súlade s článkom XI Kozmickej zmluvy.
8. Signatár udržiavajúci bezpečnú zónu sa zaväzuje na požiadanie poskytnúť ktorémukoľvek signatárovi podklady pre danú oblasť v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi platnými pre každého signatára.
9. Signatár, ktorý zriaďuje, udržiava alebo ukončuje bezpečnostnú zónu, by tak mal robiť spôsobom, ktorý chráni verejných a súkromných pracovníkov, vybavenie a činnosti pred škodlivými zásahmi. Signatári by mali, ak je to vhodné, sprístupniť verejnosti relevantné informácie týkajúce sa takýchto bezpečnostných zón, vrátane rozsahu a všeobecnej povahy činností, ktoré sa v nich uskutočňujú, čo najskôr, ako to bude možné a uskutočniteľné, pričom zohľadnia primeranú ochranu pre vlastníctvo a informácie kontrolované exportom.
10. Signatári sa zaväzujú rešpektovať primerané bezpečnostné zóny, aby sa vyhli škodlivému zasahovaniu do činností podľa týchto Dohôd, vrátane poskytovania predchádzajúceho oznámenia a vzájomnej koordinácie pred vykonávaním činností v bezpečnostnej zóne zriadenej podľa týchto Dohôd.
11. Signatári sa zaväzujú používať bezpečnostné zóny, od ktorých sa očakáva, že sa zmenia, vyvinú alebo skončia na základe stavu konkrétnej činnosti, spôsobom, ktorý podporuje vedecké objavy a demonštráciu technológie, ako aj bezpečnú a efektívnu ťažbu a využívanie vesmírnych zdrojov na podporu udržateľného prieskumu vesmíru a iných operácií. Signatári sa zaväzujú pri používaní bezpečnostných zón rešpektovať zásadu voľného prístupu do všetkých oblastí nebeských telies a všetky ostatné ustanovenia Kozmickej zmluvy. Signatári sa ďalej zaväzujú, že časom upravia svoje používanie bezpečnostných zón na základe vzájomných skúseností a konzultácií medzi sebou a medzinárodným spoločenstvom.

ODDIEL 12 – VESMÍRNY ODPAD

1. Signatári sa zaväzujú plánovať zmiernenie vesmírneho odpadu vrátane bezpečnej, včasnej a účinnej pasivácie a likvidácie vesmírnych lodí na konci svojich misií, ak je to vhodné, ako súčasť procesu plánovania misie. V prípade spoločných misií by takéto plány mali výslovne zahŕňať, ktorý signatár má primárnu zodpovednosť za ich plánovanie a implementáciu na konci misie.
2. Signatári sa zaväzujú do maximálnej možnej miery obmedziť tvorbu nového škodlivého odpadu s dlhou životnosťou, ktorý sa uvoľňuje počas bežnej prevádzky, rozpadu v prevádzkových alebo po misijných

fázach a počas nehôd a konjunkcií, a to prijatím vhodných opatrení, ako výber bezpečných letových profilov a prevádzkových konfigurácií, ako aj likvidácia vesmírnych štruktúr po misii.

ODDIEL 13 – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Vychádzajúc z prípadných konzultačných mechanizmov v už existujúcich dojednaniach sa signatári zaväzujú pravidelne konzultovať s cieľom preskúmať implementáciu zásad v týchto Dohodách a vymieňať si názory na potenciálne oblasti budúcej spolupráce.
2. Vláda Spojených štátov amerických zachová pôvodný text týchto Dohôd a zašle generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov kópiu týchto Dohôd, ktorá nie je oprávnená na registráciu podľa článku 102 Charty OSN, s cieľom jej obehu všetkým členom organizácie ako oficiálneho dokumentu Organizácie Spojených národov.
3. Po 13. októbri 2020 môže každý štát, ktorý sa chce stať signatárom týchto Dohôd, predložiť svoj podpis vláde Spojených štátov amerických na doplnenie do tohto textu.

Prijaté 13. októbra 2020 v anglickom jazyku.

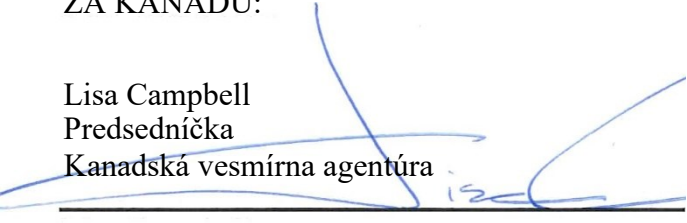
ZA AUSTRÁLIU

Dr Megan Clark AC
Riaditeľka, Austrálska vesmírna agentúra

Dátum: 13. október 2020

ZA KANADU:

Lisa Campbell
Predsedníčka
Kanadská vesmírna agentúra

Dátum: 13.10.20

ZA TALIANSKU REPUBLIKU:

A black and white image of a handwritten signature in cursive script, which reads "Riccardo Fraccaro". The signature is written on a dark background with a horizontal line underneath.

On. Riccardo Fraccaro
Štátny podtajomník pri predsedníctve
Rady ministrov

Dátum: 13 OTT. 2020

ZA JAPONSKO:

INOUE Shinji
Štátny minister pre vesmírnu politiku

Dátum: 2020/10/13

ZA JAPONSKO:

HAGIUDA Koichi
Minister školstva, kultúry, športu, vedy a
techniky

Dátum: 13. 10. 2020

ZA LUXEMBURSKÉ
VEĽKOVODSTVO

Franz Fayot
Minister hospodárstva

Dátum: 13. október 2020

ZA SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY:

Jej Excelencia Sarah bint Yousef Al Amiri
Ministerka pre pokročilé technológie
Predsedníčka Vesmírnej agentúry SAE

Dátum: 13. 10. 2020

PODPÍŠAL

ZA VESMÍRNU AGENTÚRU SPOJENÉHO
KRÁLOVSTVA
V MENE VLÁDY SPOJENÉHO
KRÁLOVSTVA:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'G' followed by a series of loops and a final upward stroke, positioned above a horizontal line.

Dr Graham Turnock
Výkonný riaditeľ

Miesto: 71. Medzinárodný astronautický

kongres

Dátum: 13. október 2020_

ZA SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ:

A handwritten signature in black ink, reading "Jim Bridenstine". The signature is written in a cursive, flowing style. The first name "Jim" is written with a large, looped 'J'. The last name "Bridenstine" is written in a more compact, cursive script.

James F. Bridenstine

Správca

Národný úrad pre letectvo a vesmír

Dátum: 13. 10. 2020_